

BERD - Recursos digitals per a la biblioteca escolar

M3.Tema 2: El disseny de les activitats

En plantejar una situació d'ensenyament-aprenentatge on intervingui una cerca d'informació, s'han tenir en compte els components següents:

- Context o marc de l'activitat.
- Agrupament dels alumnes.
- Capacitats, habilitats o destreses de l'alumne que s'activaran.
- Nivell de desenvolupament de les destreses.
- El paper del professorat.
- Necessitat que cal cobrir.
- Tipus de cerca que precisarà.
- Tipus de fonts d'informació que consultaran

1. Context o marc de l'activitat

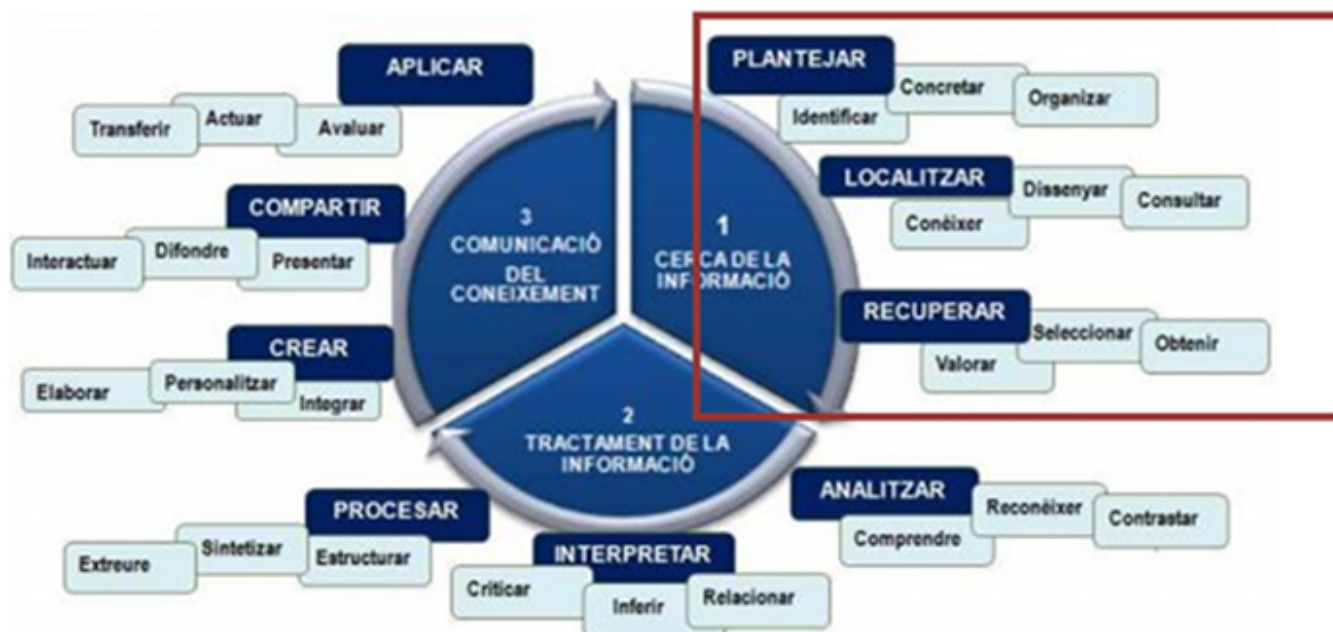
L'activitat es pot plantejar dins de marc de la **formació d'usuaris de la biblioteca** o pot estar relacionada amb alguna **àrea curricular**. Pot estar integrada en un conjunt més ampli d'activitats com ara un **projecte d'escola, d'aula, interdisciplinari**, o formar-ne part d'un treball de **síntesi, de recerca**, etc.

2. Agrupament dels alumnes

Caldrà decidir el tipus d'agrupament que serà més idoni per a la resolució de la tasca proposada: **individual, en parelles, grup reduït, grup classe**, altres, etc.

3. Capacitats, habilitats o destreses de l'alumne que s'activaran

Pensant en les competències desenvolupades en el model 3·3·3 caldrà indicar les que creiem que es posaran en funcionament. A continuació trobeu l'esquema i la llista.

Font: [Competència informacional a l'aula](#)

CAPACITAT	HABILITATS	DESTRESES
CERCA D'INFORMACIÓ	PLANTEJAR	- Identificar què busquem
		- Concretar per què ho necessitem, el grau de detall d'informació que necessitem.
		- Organitzar-nos per saber com ho busquem: amb un guió, un pla de treball, quant de temps tenim?
	LOCALITZAR	- Conèixer quines fonts d'informació són més adients per realitzar la consulta.
		- Dissenyar la consulta amb les paraules clau i les eines de cerca que cal usar.
		- Consultar la font amb una estratègia d'interrogació.
	RECUPERAR	- Valorar els resultats de la consulta i la utilitat de la informació obtinguda. També cal valorar la fiabilitat comprovant l'autoria i l'actualització de la informació.
		- Seleccionar la informació un cop valorada i contrastada.
		- Obtenir la informació final, tenint clar el sistema d'emmagatzematge i el registre de fonts consultades per després oferir les referències.

4. Nivell de desenvolupament de les destreses

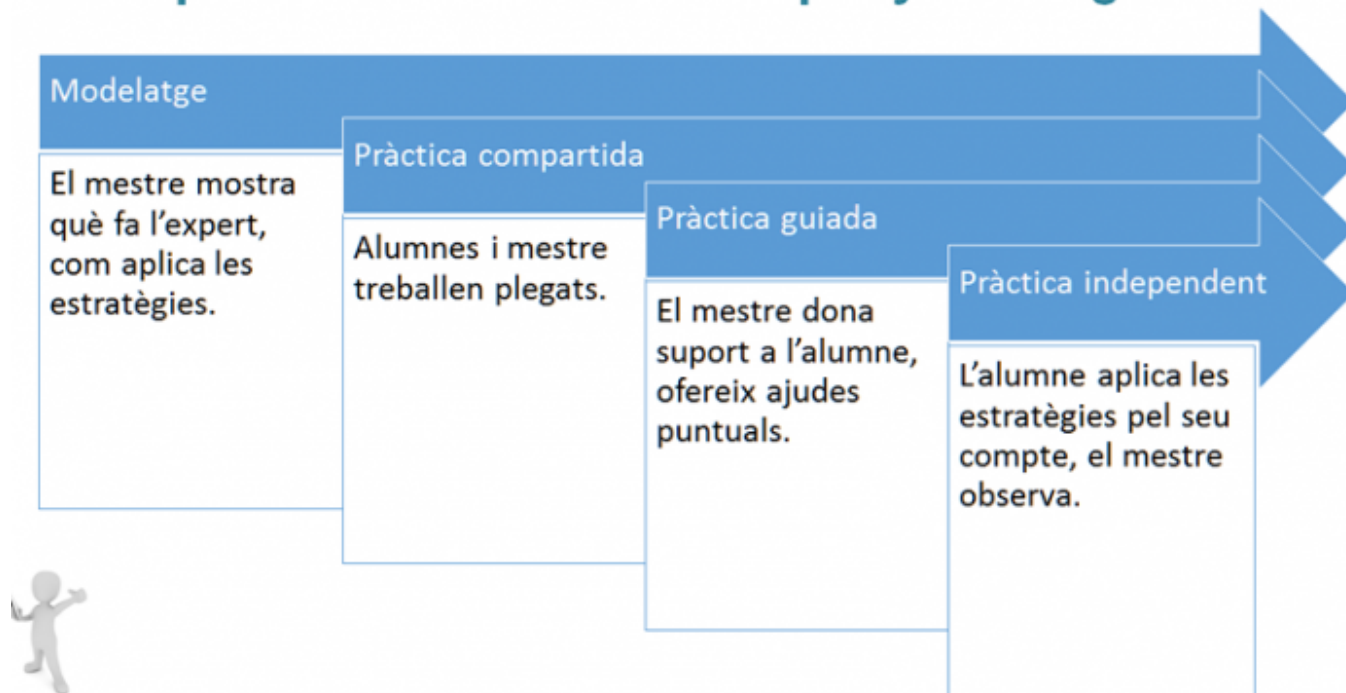
Cal preveure també en quin punt de la seqüència del desenvolupament de les destreses situaríeu l'activitat. És a dir, si es planteja per:

- explorar i conèixer el recurs
- ensenyar explícitament alguna estratègia
- començar a interactuar amb els recursos
- aplicar alguna destresa treballada amb anterioritat, etc.

5. El paper del docent

En funció del punt de partida de les destreses i del nivell de progrés que volem aconseguir, s'ha de variar el rol de docent.

Seqüència didàctica d'acompanyament gradual

6. Necessitat que cal cobrir

Dins el context escolar cal preveure com haurà de ser l'aproximació als recursos, és a dir, com serà aquesta necessitat informativa, la satisfacció de la qual activarà la consulta de fonts digitals d'informació. En principi es reconeixen 3 tipus de necessitats informatives:

- **Necessitat d'informació concreta:** la necessitat de localitzar dades puntuals, com ara la necessitat de definir o aclarir conceptes, trobar dades estadístiques o un vídeo d'una temàtica concreta. Pot tenir un component d'espontaneïtat en el desenvolupament de la classe o pot estar planificat de bell antuvi. La quantitat d'informació cercada és petita.
- **Necessitat d'informació genèrica:** que sorgeix quan cal fer-se una idea general sobre un tema o camp del saber. Habitualment es plantegen una sèrie d'aspectes parcials d'aquest tema. La quantitat d'informació és mitjana i es busca l'elaboració d'algun treball acadèmic per part de l'alumne.
- **Necessitat d'informació especialitzada:** la necessitat d'informació habitualment recopilada en fonts molt especialitzades d'una àrea.

7. Tipus de cerca que precisarà

En paral·lel a la tipologia de les necessitats informatives es proposa una tipologia de cerques.

- En la **cerca guiada**, l'alumne inexpert cerca informació en fonts d'informació que han estat filtrades prèviament, però que no coneix. El nivell d'autonomia de l'alumne, per tant, és baix. **Aquest és el vostre punt de partida, sigui com sigui la necessitat informativa.**
- Assolida la cerca guiada, arribareu a fer propostes pròpies de la **cerca lliure pautada**. En aquesta, l'alumnat sap a quines fonts adreçar-se directament i també sap utilitzar les pautes i els coneixements necessaris. És a dir, té integrada una formació bàsica, interactua amb els recursos, i pot mostrar-se autònom (se li pot demanar l'aplicació de la informació que cerca).

8. Tipus de fonts d'informació que consultaran

Caldrà saber quin tipus d'informació necessiten per seleccionar la font, ja que no tots els recursos informatius són apropiats per trobar els continguts que busquem.

Per ajudar en la tria, tot seguit trobareu un quadre amb exemples del tipus de fonts d'informació a les quals us podeu adreçar tot depenent de les vostres necessitats informatives.

Les fonts documentals en relació a les necessitats informatives

Necessitat d'informació	Fonts d'informació	Tipus de font	Tipus de recerca
<ul style="list-style-type: none"> - Significat d'una paraula o concepte - Trobar-hi sinònims 	<ul style="list-style-type: none"> - Diccionaris - Enciclopèdies 	Obres de referència	Cerca puntual
<ul style="list-style-type: none"> - Dada concreta 	<ul style="list-style-type: none"> - Cronològica: anuaris , enciclopèdies, webs - Geogràfica: atles, enciclopèdies, webs cartogràfiques, - Persones o entitats: directoris, webs personals o corporatives - Jurídiques: diaris Oficials, webs legislatives - Quantitatives: estadístiques, webs institucionals 		
<ul style="list-style-type: none"> - Fer-se una idea general d'un tema 	<ul style="list-style-type: none"> - Enciclopèdies - Guies - Portals i webs genèrics 		Cerca senzilla
<ul style="list-style-type: none"> - Informació genèrica però actual 	<ul style="list-style-type: none"> - Diaris (premsa) - Revistes divulgatives 	Publicacions periòdiques	Cerca complexa
<ul style="list-style-type: none"> - Aprofundir en un tema concret 	<ul style="list-style-type: none"> - Llibres, CD-ROM, webs o portals especialitzats 	Monografies	
<ul style="list-style-type: none"> - Aprofundir en un tema concret però actual 	<ul style="list-style-type: none"> - Revistes especialitzades, webs o portals especialitzats 	Publicacions periòdiques	
<ul style="list-style-type: none"> - Localitzar físicament documents 	<ul style="list-style-type: none"> - Catàleg d'una biblioteca 	Fonts secundàries	Qualsevol
<ul style="list-style-type: none"> - Domini ampli d'un tema específic 	<ul style="list-style-type: none"> - Llistats de referències bibliogràfiques específiques d'una matèria - Sumaris i articles de revistes - Literatura grisa (tesis doctorals, treballs d'investigació...) 		Cerca experta

Font: [Competència informacional a l'aula](#)